

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA WE WROCŁAWIU**

50-413 Wrocław, ul. Walońska 3-5
tel.(071)344 65 87, (071)34 05 920, fax (071)34 05 922
e-mail: wroclaw@uokik.gov.pl

Wrocław, 6.04.2006 r.

RWR 411-16/05/AG/

DECYZJA RWR 12/06

Stosownie do art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (j.t. Dz. U. 2005 r. Nr 244, poz. 2080) oraz § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. *w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. nr 18 poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu przeciwko Przedsiębiorstwu Komunalnemu HEMIZ-BIS Sp. z o.o. z siedzibą w Prochowicach

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I. na podstawie art. 9 wymienionej na wstępie ustawy **uznaje się za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz**, o którym mowa w art. 8 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 powołanej wyżej ustawy praktykę polegającą na nadużywaniu przez Przedsiębiorstwo Komunalne HEMIZ-BIS Sp. z o.o. w Prochowicach pozycji dominującej na lokalnym rynku oczyszczania ścieków na terenie Miasta i Gminy Prochowice, poprzez narzucanie nieuczciwych cen w wyniku obciążenia grupy dostawców ścieków nie podłączonych do sieci kanalizacyjnej częścią kosztów związanych z jej utrzymaniem i eksploatacją **i nakazuje się zaniechania jej stosowania,**

II. na podstawie art. 101 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* **nakłada się** na Przedsiębiorstwo Komunalne HEMIZ-BIS Sp. z o.o. z siedzibą w Prochowicach **karę pieniężną w wysokości 17.450 zł** (słownie: siedemnaście tysięcy czterysta pięćdziesiąt złotych), płatną do budżetu państwa.

UZASADNIENIE

I

1. Dnia 30.12.2004 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura we Wrocławiu wpłynęła skarga konsumenta dotycząca wysokości opłat za odbiór ścieków od gospodarstw nie posiadających kanalizacji na terenie Gminy Prochowice.

W reakcji na zasygnalizowany problem Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w trakcie którego ustalił, iż ceny odbioru ścieków ustalone przez Przedsiębiorstwo Komunalne HEMIZ-BIS Sp. z o.o. dla gospodarstw domowych dostarczających ścieki wozami asenizacyjnymi, mogą zawierać w sobie koszty związane z utrzymaniem i eksploatacją sieci kanalizacyjnej, z której ta grupa odbiorców nie korzysta. W efekcie Prezes UOKiK uznał, iż zaistniało podejrzenie naruszenia art. 8 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*.

Dowód: karty 1-63, 111-113, 134 akt postępowania wyjaśniającego (RWR 400-2/05/AG).

2. W związku z powyższymi ustaleniami, postanowieniem nr 217/05 z dnia 1 lipca 2005 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczął z urzędu **antymonopolowe postępowanie administracyjne** przeciwko Przedsiębiorstwu Komunalnemu HEMIZ-BIS Sp. z o.o. z siedzibą w Prochowicach w sprawie uznania za ograniczającą konkurencję i nakazania zaniechania stosowania praktyki ograniczającej konkurencję, polegającej na nadużywaniu przez ww. przedsiębiorcę pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Miasta i Gminy Prochowice, poprzez narzucanie nieuczciwych cen w wyniku obciążenia grupy dostawców ścieków nie posiadających sieci kanalizacyjnej częścią kosztów związanych z jej utrzymaniem i eksploatacją, co może stanowić naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 1 powołanej wyżej ustawy *o ochronie* (...). Następnie, postanowieniem nr RWR 47/2006 z dnia 6 marca 2006 r. Prezes Urzędu zmienił z urzędu sentencję postanowienia o wszczęciu postępowania administracyjnego z dnia 1 lipca 2005 r. ponieważ uznał, że treść sentencji postanowienia z dnia 1 lipca 2005 r. nie jest dość precyzyjna w zakresie określenia rynku. Ostatecznie uczestnikowi postępowania został postawiony zarzut stosowania praktyki ograniczającej konkurencję polegającej na nadużywaniu przez Przedsiębiorstwo Komunalne HEMIZ-BIS Sp. z o.o. pozycji dominującej na lokalnym rynku oczyszczania ścieków na terenie Miasta i Gminy Prochowice, poprzez narzucanie nieuczciwych cen w wyniku obciążenia grupy dostawców ścieków nie posiadających sieci kanalizacyjnej częścią kosztów związanych z jej utrzymaniem i eksploatacją, co może stanowić naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 1 powołanej wyżej ustawy.”

Dowód: karty 1-2, 88-89.

3. W odpowiedzi na stawiane zarzuty, Przedsiębiorstwo Komunalne HEMIZ-BIS Sp. z o.o., zwane dalej Spółką, poinformowało, iż po wszczęciu przez Prezesa UOKiK postępowania administracyjnego ponownie skontrolowano wyliczenia dla ceny odbioru 1m³ ścieków od gospodarstw nie skanalizowanych i nie stwierdzono w tym zakresie żadnych nieprawidłowości. Zdaniem Spółki grupa dostawców ścieków, nie posiadających sieci kanalizacyjnej, nie jest obciążana częścią kosztów związanych z utrzymaniem sieci kanalizacyjnej.

Dowód: karty 3-4.

II

Przeprowadzone przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postępowanie dowodowe pozwoliło na ustalenie następującego stanu faktycznego:

1. Przedsiębiorstwo Komunalne HEMIZ-BIS Sp. z o.o. zostało założone w 2004 r. przez Zygmunta Czesława Kozyrę, Michała Szabata, Annę Sikorską, Eugeniusza Zaborowskiego i Mariusza Brodzika, którzy wcześniej prowadzili działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod tą samą nazwą. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy pod nr KRS 0000219404.

Przedmiotem działalności Spółki są m.in.:

- pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody,
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
- usługi sanitarne i pokrewne,
- gospodarowanie odpadami.

Przedsiębiorstwo prowadzi działalność w ww. zakresie na obszarze Gminy Prochowice oraz gmin ościennych (Ruja, Ścinawa, Wołów). Spółka wydzierżawia całą infrastrukturę wodociągowo-kanalizacyjną od Gminy Prochowice.

Dowód: karty 5-8, 14-21 akt właściwych

2. Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. 2001 Nr 72, poz. 747 ze zm.), taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków podlegają zatwierdzeniu w drodze uchwały rady gminy. W związku z tym Spółka w dniu 23.12.2002 r. złożyła w Urzędzie Miasta i Gminy Prochowice wniosek o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. We wniosku Spółka, na podstawie niezbędnych przychodów dla prowadzenia działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, określiła ceny i stawki opłat w powyższym zakresie dla miasta i gminy Prochowice. Taryfy te zostały zatwierdzone Uchwałą Nr V/20/2003 Rady Miasta i Gminy Prochowice z dnia 5 lutego 2003 r. Taryfy te obowiązywały od dnia 1.03.2003 r. do dnia 30.06.2004 r. Ceny odbioru 1m³ ścieków zawarte są w tabeli poniżej (Tab. 1).

Dowód: karty 9-37 i 122-124 akt postępowania wyjaśniającego

3. W dniu 16 kwietnia 2004 r. odbył się przetarg nieograniczony przeprowadzony przez Miasto i Gminę Prochowice na wykonanie zamówienia publicznego pod nazwą: „Obsługa i eksploatacja w ramach dzierżawy stacji uzdatniania wody, oczyszczalni ścieków, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z przyłączami.” Spółka złożyła stosowną dokumentację do przetargu z dnia 16.04.2004 r. W wyniku przeprowadzonego przetargu wybrano ofertę Spółki HEMIZ-BIS. W tym samym dniu Spółka złożyła w Urzędzie Miasta i Gminy Prochowice wniosek o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Ponieważ Rada Miasta i Gminy Prochowice nie podjęła uchwały w sprawie zatwierdzenia taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, taryfy te weszły w życie w trybie art. 24 ust. 8 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu (...), zgodnie z którym jeżeli rada gminy nie podejmie uchwały w terminie 45 dni, taryfy wchodzi w życie po upływie 70 dni od dnia złożenia wniosku o zatwierdzenie taryf określonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Taryfy te obowiązywały do 30.05.2005 r.

Dowód: karty 4-5, 39-60, 122-123, 125 akt postępowania wyjaśniającego

4. W dniu 18.04.2005 r. Spółka złożyła nowy wniosek o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, w którym na podstawie niezbędnych przychodów określiła nowe ceny dostarczenia wody i odbioru ścieków. Taryfy te zostały zatwierdzone Uchwałą Nr XXIX/153/2005 Rady Miasta i Gminy Prochowice z dnia 30 maja 2005 r.

Dowód: karty 13, 24-52 akt właściwych

Tab. 1. Wysokość opłat za odprowadzanie ścieków na terenie Miasta i Gminy Prochowice.

Rok wprowadzenia cen	Grupa dostawców ścieków	Cena odbioru ścieków za 1 m³ (netto)
2000	Gospodarstwa domowe	1,61 zł
	Pozostali dostawcy	3,53 zł
2001	Gospodarstwa domowe	1,87 zł
	Pozostali dostawcy	4,50 zł
2003	Gospodarstwa domowe	2,62 zł
	Pozostali dostawcy	4,62 zł
2004	Gospodarstwa domowe skanalizowane	2,84 zł
	Gospodarstwa domowe nieskanalizowane	4,54 zł
	Zakłady przemysłowe i usługowe przetwórstwa spożywczego	5,89 zł
	Pozostałe zakłady przemysłowe	9,15 zł
2005	Gospodarstwa domowe skanalizowane	2,92 zł
	Gospodarstwa domowe nieskanalizowane	4,69 zł
	Zakłady przemysłowe i usługowe przetwórstwa spożywczego	6,26 zł
	Pozostałe zakłady przemysłowe	9,61 zł

Źródło: karty 6-8, 16, 42 akt post. wyjaśniającego oraz karta 13 akt właściwych

Do 2003 r. w Prochowicach obowiązywał podział na dwie grupy odbiorców usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków: gospodarstwa domowe oraz pozostali odbiorcy. W taryfach na rok 2004 oraz na rok 2005 Spółka wyłoniła cztery taryfowe grupy odbiorców, tj. gospodarstwa domowe

skanalizowane, gospodarstwa domowe nieskanalizowane, zakłady przemysłowe i usługowe przetwórstwa spożywczego oraz pozostałe zakłady przemysłowe. W skład pierwszej i drugiej grupy wchodziły również odpowiednio skanalizowane i nieskanalizowane lokale usługowe i handlowe, a także obiekty użyteczności publicznej.

Wskaźnik wzrostu ceny odbioru ścieków w grupie nieskanalizowanych gospodarstw domowych w Prochowicach wyniósł 73% w roku 2004 w stosunku do roku 2003 i 3% w roku 2005 w stosunku do roku 2004. W grupie skanalizowanych gospodarstw domowych wskaźniki te odpowiednio wyniosły 8% i 3 %.

5. Przedsiębiorstwo Komunalne HEMIZ-BIS Sp. z o.o. w latach 2003-2005 w zakresie działalności związanej z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków osiągnęło następujący poziom rentowności sprzedaży:

****tajemnica przedsiębiorstwa****

Dowód: karta 17 akt postępowania wyjaśniającego oraz karta 42 akt właściwych

6. Grupa dostawców ścieków, jaką stanowią gospodarstwa domowe nieskanalizowane, według danych zawartych we wnioskach taryfowych, w roku 2004 miała dostarczyć do oczyszczalni ścieków Prochowicach ok. 0,8 % ścieków, natomiast w roku 2005 ok. 3,91% wszystkich ścieków. W rzeczywistości jednak ścieki dostarczone przez tę grupę stanowiły w roku 2004 ok. 4% wszystkich przyjętych na oczyszczalnię ścieków. Ścieki z gospodarstw nieskanalizowanych do oczyszczalni dostarczane są wozami asenizacyjnymi. Punkt zlewny przyjmujący ścieki z wozów asenizacyjnych zlokalizowany jest na terenie oczyszczalni. Uczestnik postępowania nie posiada wozów asenizacyjnych i nie świadczy w związku z tym usług wywozu ścieków na oczyszczalnię. W Prochowicach tego typu usługi świadczą dwie firmy: Zakład Usługowo-Handlowy Kazimierz Dobryniewski w Prochowicach oraz P.U.K. PORTO Sp. z o.o. w Prochowicach. Za wywóz ścieków wozem asenizacyjnym dostawcy ścieków ponoszą opłaty, na które składają się m.in. koszty transportu, koszty robocizny oraz koszt przyjęcia na oczyszczalnię (taryfa dla drugiej grupy taryfowej dostawców ścieków). Średnio taka opłata wynosi ok. 12,50 zł/m³.

Dowód: karty 121, 131-133 akt postępowania wyjaśniającego oraz karty 40, 51 i 97 akt właściwych

7. Organ antymonopolowy przeanalizował dane zawarte we wnioskach o zatwierdzenie taryf na lata 2004 i 2005, a w szczególności poszczególne pozycje kalkulacji stawek opłat za odbiór ścieków w grupie gospodarstw domowych nieskanalizowanych (Tab. 2).

Tab. 2. Elementy kalkulacji cen za odbiór 1m³ ścieków na terenie Gminy Prochowice na lata 2004 i 2005.

Lp.	Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.
1.	Poziom niezbędnych przychodów dla ścieków ogółem) [zł]	433.900,00	480.493,00
2.	Marża zysku w grupie gospodarstw nieskanalizowanych [%]	1,2	5
3.	Ilość ścieków dostarczanych przez gosp. dom. nieskanalizowane [m ³]	1.200	6.000
4.	Ilość ścieków dostarczanych przez gosp. dom. nieskanalizowane w ilości wszystkich ścieków [%]	0,8	3,91
5.	Podwyższony wskaźnik w związku ze zwiększonym stężeniem ładunku zanieczyszczeń	1,5	1,5
6.	Współczynnik alokacji kosztów [%]	1,2	5,86
7.	Poziom niezbędnych przychodów na grupę gosp. dom. nieskanalizowanych [zł]	5.450,00	28.159,00
8.	Cena netto odbioru 1m ³ ścieków [zł]	4,54	4,69

Źródło: opracowanie własne na podstawie kart 51-53, 58 akt post. wyjaśniającego oraz karty 37, 39-41, 45, 56a akt właściwych.

Zdaniem uczestnika niniejszego postępowania wskaźnik kosztów oczyszczania ścieków dostarczonych wozem asenizacyjnym musiał zostać podwyższony o 50% (wskaźnik 1,5 w tabeli) w związku z większym stężeniem ładunku zanieczyszczeń w tych ściekach w stosunku do ścieków dostarczanych siecią kanalizacyjną. Ścieki w sieci kanalizacyjnej ulegają bowiem rozcieńczeniu z wodami opadowymi. Ścieki dostarczone wozami asenizacyjnymi wymagają dodatkowej obróbki tj. magazynowania w zlewni, znajdującej się na terenie oczyszczalni i stopniowego dozowania do czyszczenia. Podnosi to koszty ich zagospodarowania, na które składają się m.in.: zwiększone zużycie energii elektrycznej, podwyższone opłaty za korzystanie ze środowiska, koszty analiz stopnia zanieczyszczeń w dostarczanych beczkowozami ściekach. Hemiz-Bis nie jest jednak w stanie przedstawić wykazu i wysokości tych kosztów, podobnie jak kosztów utrzymania samej stacji zlewnej, do której wpuszczane są ścieki z wozów asenizacyjnych.

Współczynnik alokacji kosztów stanowi iloczyn ww. wskaźnika oraz udziału procentowego w dostarczanych do oczyszczalni ściekach.

Poziom niezbędnych przychodów dla ścieków został ustalony w oparciu o poziom planowanych kosztów powiększonych o marżę zysku. W odniesieniu do grupy

nieskanalizaowanych dostawców ścieków, którzy nie korzystają z sieci kanalizacyjnej, nie został on zmniejszony o koszty związane z obsługą i eksploatacją tej sieci.

Dowód: karty 111-113 akt postępowania wyjaśniającego

8. W ramach przeprowadzonego postępowania zbadano wysokość przedmiotowych opłat w tej samej grupie dostawców ścieków, obowiązujących w latach 2004-2005 w innych miejscowościach, zbliżonych wielkością do Prochowic i położonych na terenie województwa dolnośląskiego i lubuskiego (Tab. 3). Na 8 zbadanych przedsiębiorstwach tylko trzy w cenie odbioru ścieków wozem asenizacyjnym wyszczególniają cenę oczyszczenia ścieków, równą cenie dla innych gospodarstw domowych. Na obszarze działania jednego ze zbadanych przedsiębiorstw nie ma gospodarstw nie podłączonych do sieci kanalizacyjnej. Pozostali przedsiębiorcy stosują ceny skalkulowane kompleksowo, odrębnie dla tego typu ścieków, z uwzględnieniem kosztów transportu, robocizny, analizy i oczyszczania, nie wyodrębniając osobno ceny samego oczyszczania. Ceny odbioru ścieków wozem asenizacyjnym w tych miejscowościach w odniesieniu do ceny obowiązującej w Prochowicach zestawione są w następującej tabeli (Tab. 4).

Tab. 3. Ceny netto 1m³ odbioru ścieków przez oczyszczalnię w grupie skanalizowanych i nieskanalizowanych gospodarstw domowych w latach 2004-2005 w miejscowościach województwa dolnośląskiego i lubuskiego w odniesieniu do cen w Prochowicach.

Lp.	Miejscowość	Gospodarstwa domowe skanalizowane				Gospodarstwa domowe nieskanalizowane			
		2004 r.		2005 r.		2004 r.		2005 r.	
		cena 1m ³	% ceny w Prochowicach	cena 1m ³	%	cena 1m ³	%	cena 1m ³	%
1.	Mirsk	2,08	73,24	2,08	71,23	2,08	45,81	2,08	44,35
2.	Sława	3,10	109,15	3,10	106,16	3,10	68,28	3,10	66,10
3.	Ścinawa	1,72	60,56	1,72	58,90	1,72	37,88	1,72	36,67
4.	Prochowice	2,84	100	2,92	100	4,54	100	4,69	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie kart: 84-98 akt postępowania wyjaśniającego

Z powyższej tabeli (Tab. 3) wynika, że w miejscowościach zbliżonych wielkością do Prochowic ceny netto odbioru 1m³ ścieków przez oczyszczalnię (tzn. oczyszczenia ścieków) w grupie gospodarstw domowych były takie same, niezależnie od tego czy gospodarstwo jest podłączone do sieci kanalizacyjnej, czy nie.

W odniesieniu do ceny odbioru ścieków przez oczyszczalnię w Prochowicach, ceny w pozostałych miejscowościach osiągały w 2004 r. wartości od 37% do 68% ceny dla gospodarstw domowych nieskanalizowanych w Prochowicach. W roku 2005 ceny osiągały od 36% do 66% ceny obowiązującej w Prochowicach. Zatem wśród zbadanych przedsiębiorstw stosujących taryfę dla odbioru ścieków również od dostawców nieskanalizowanych, cena HEMIZ-BIS jest najwyższa.

Inaczej wygląda sytuacja w przypadku całkowitej ceny odbioru 1m³ ścieków wozem asenizacyjnym, tj. obliczonej kompleksowo dla tej usługi, z uwzględnieniem kosztów transportu, robocizny oraz oczyszczania (Tab. 4). Należy przypomnieć, iż

uczestnik postępowania nie posiada wozów asenizacyjnych i nie oferuje w związku z tym usług polegających na wywozie ścieków od grupy nieskanalizowanych dostawców ścieków w Gminie Prochowice. Działalność taką na terenie Gminy prowadzą dwa inne podmioty, które w swoich kalkulacjach ceny wywozu 1 m³ ścieków **uwzględniają cenę taryfową oczyszczania ścieków, stosowaną przez HEMIZ-BIS**. Ponadto cena tej usługi zawiera elementy takie jak m.in.: koszty transportu, robocizna, marża. Ceny takiej kompleksowej usługi w innych badanych miejscowościach stanowiły w 2004 r. 83% - 153% ceny obowiązującej w Prochowicach (10,62 zł), natomiast w roku 2005 70%-129% ceny w Prochowicach (12,55 zł) (Tab. 4).

Tab. 4. Ceny netto kompleksowej usługi odbioru i wywozu 1m³ ścieków wozem asenizacyjnym w latach 2004-2005 w miejscowościach województwa dolnośląskiego i lubuskiego w odniesieniu do cen w Prochowicach.

Lp.	Miejscowość	Cena odbioru 1m ³ w 2004 r.	% ceny w Prochowicach	Cena odbioru 1m ³ w 2005 r.	% ceny w Prochowicach
1.	Babimost*	4,90	-	4,90	-
2.	Bytom Odrzański	8,86	83,43	8,86	70,60
3.	Chocianów**	b.d.	-	b.d.	-
4.	Dobiegniew	11,70	110,17	11,70	93,23
5.	Mirsk	12,23	115,16	13,43	107,01
6.	Oborniki Śląskie	16,25	153,01	16,25	129,48
7.	Sława	10,71	100,85	10,71	85,34
8.	Ścinawa	13,87	130,60	13,87	110,52
	Prochowice - cena średnia	10,62	100	12,55	100
9.	<i>przedsiębiorca A</i>	<i>12,00</i>		<i>12,00</i>	
	<i>przedsiębiorca B</i>	<i>9,25</i>		<i>13,10</i>	

*podana cena odnosi się tylko do usługi wywozu ścieków tj. bez ceny oczyszczania

** w Chocianowie stosuje się ceny przeliczone na 1 godz. pracy beczkowitzu plus ceny dojazdu za każdy kilometr

Źródło: opracowanie własne na podstawie kart: 69-110, 114 akt postępowania wyjaśniającego

III

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Uczestnikowi postawiony został zarzut nadużywania pozycji dominującej na lokalnym rynku oczyszczania ścieków na terenie Miasta i Gminy Prochowice, poprzez narzucanie nieuczciwych cen w wyniku obciążenia grupy dostawców ścieków nie

posiadających sieci kanalizacyjnej częścią kosztów związanych z jej utrzymaniem i eksploatacją.

1. Interes publicznoprawny

Rozpatrując niniejszą sprawę należy rozważyć, czy wszczęcie postępowania antymonopolowego leży w interesie publicznoprawnym. Zgodnie bowiem z art. 1 ust.1 ustawy *o ochronie (...) ustawa określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów*. Powyższy zapis przesądza więc o wyłączeniu możliwości podejmowania przez organ antymonopolowy działań w celu ochrony interesów indywidualnych.

Wymienione w art. 1 cele ustawy zostały określone jako równorzędne co sprawia, że praktyki ograniczające konkurencję obejmują nie tylko te, które godzą w konkurencję, ale również te, które – podejmowane przez przedsiębiorców posiadających pozycję dominującą – nie godząc wprost w konkurencję, naruszają interesy innych uczestników rynku. Praktyki ograniczające konkurencję można zatem podzielić na praktyki antykonkurencyjne, wywierające bezpośredni wpływ na stan lub rozwój konkurencji i interesy konkurencyjne innych przedsiębiorców, oraz praktyki eksploatacyjne, których efektem lub celem jest naruszenie przede wszystkim innych niż konkurencyjne interesów innych uczestników rynku.

W niniejszej sprawie organ antymonopolowy występuje w ochronie interesu publicznego, albowiem skutkami stosowania kwestionowanych cen za odbiór ścieków od gospodarstw domowych nieskanalizowanych dotknięci są wszyscy nie przyłączeni do sieci kanalizacyjnej mieszkańcy Gminy Prochowice. Dla stwierdzenia naruszenia interesu publicznego jest wystarczające, a zarazem niezbędne, dowolne nadużycie siły rynkowej w relacjach ze słabszymi uczestnikami rynku. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 sierpnia 2003 r. (Sygn. akt I CK 185/03) orzekł, iż *„celem interwencji Prezesa Urzędu jest przede wszystkim ochrona rynku przed jego dezorganizacją ze strony przedsiębiorców wykorzystujących swą dominującą pozycję, a ochrona interesów indywidualnych konsumentów lub ich grup jest następstwem zakazania przedsiębiorcom niektórych zachowań typowych dla podmiotów dominujących, uznanych przez ustawodawcę jako zagrażające interesowi publicznemu”*.

Należy zaznaczyć, iż zgodnie z tym samym orzecznictwem Sądu Najwyższego (vide: ww. wyrok z dnia 27 sierpnia 2003 r.), a także Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (wyrok z dnia 18 lutego 2004 r. sygn. Akt XVII Ama 34/03) stwierdza się, iż: *„kompetencje rady gminy i Prezesa UOKiK w zakresie oddziaływania na ceny usług przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego nie pozostają we wzajemnym stosunku przepisów ogólnych do szczególnych, a ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę nie wyłącza kompetencji Prezesa UOKiK w zakresie art. 9 w zw. z art. 8 ust.2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W odróżnieniu od postępowania regulacyjnego organów gminy przepisy ustawy antymonopolowej stwarzają możliwość kwestionowania wygórowanej ceny przez złożenie wniosku do Prezesa UOKiK, którego kompetencje nie ograniczają się do niektórych tylko składników ceny, jak w postępowaniu o zatwierdzenie taryf”*.

Ustawa *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...)* przewidująca kontrolę uprzednią dopuszcza wejście w życie taryf, w razie niepodjęcia w terminie uchwały rady gminy. Zgodnie bowiem z art. 24 ust. 8 ww. ustawy jeżeli rada gminy nie podejmie uchwały w

terminie 45 dni, wchodzi one w życie po upływie 70 dni od dnia złożenia wniosku o ich zatwierdzenie. Kontrola podjęta przez Prezesa UOKiK w razie działań przedsiębiorstwa naruszających zakaz ustanowiony w art. 8 ust. 1 i 2 pkt. 1 ustawy antymonopolowej ma wprawdzie charakter następczy, lecz skuteczność decyzji uwzględniającej postawione zarzuty nie zależy od jej wydania w określonym terminie.

W rozpatrywanej sprawie ocenie poddano dwa wnioski taryfowe złożone przez HEMIZ-BIS w Urzędzie Miasta i Gminy Prochowice: w dniu 16.04.2004 r. oraz 18.04.2005 r. W pierwszym przypadku Rada Miasta i Gminy Prochowice nie podjęła uchwały w sprawie zatwierdzenia taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. W związku z tym taryfa ta weszła w życie w trybie art. 24 ust. 8 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu (...)*. W przypadku następnego wniosku taryfy zostały zatwierdzone Uchwałą Nr XXIX/153/2005 Rady Miasta i Gminy Prochowice z dnia 30 maja 2005 r.

Należy jednak zaznaczyć, iż w niniejszej sprawie ocenie Prezesa UOKiK podlega nie sama taryfa, lecz sposób jej ustalania, to znaczy, czy uczestnik dokonując podziału dostawców ścieków na taryfowe grupy odbiorców na podstawie różnic w kosztach związanych z oczyszczaniem ścieków uwzględnił albo nie w tych kalkulacjach różnice w kosztach związanych z utrzymaniem i eksploatacją sieci kanalizacyjnej, z której część dostawców ścieków nie korzysta. Taki sposób kalkulacji cen może prowadzić do subsydiowania skrośnego jednej grupy dostawców ścieków przez inną, co także podlega ocenie Prezesa UOKiK. Zresztą, zgodnie z § 3 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2002 r. *w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków* przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne opracowuje taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w sposób zapewniający m.in. eliminowanie subsydiowania skrośnego.

W tym miejscu należy dodać, iż przepisy ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu (...)* określają zasady i warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków, a więc odnoszą się do usług o charakterze sieciowym. W rozpatrywanej sprawie chodzi zaś o odbiór ścieków dostarczanych wozami asenizacyjnymi do oczyszczenia. W związku z tym usługa tego rodzaju podlega przepisom ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (j.t. Dz.U. 2005 Nr 236, poz. 2008 ze zm.). Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 2 b tej ustawy gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania między innymi poprzez zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami stacji zlewnych, w przypadku gdy podłączenie wszystkich nieruchomości do sieci kanalizacyjnej jest niemożliwe lub powoduje nadmierne koszty. Z kolei, zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 pkt 2, 3a i 3b, właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych, gromadzą je w nich i pozbywają się ich w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami. Ponadto art. 6 ust. 1 ustawy nakłada na właścicieli nieruchomości obowiązek udokumentowania, w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez zakład będący gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, przez okazanie takiej umowy i dowodów płacenia za takie usługi. Górne stawki opłat za usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych, ponoszonych

przez właścicieli nieruchomości zgodnie z art. 6 ust. 2 określa w drodze uchwały rada gminy.

O ile kwestię wysokości kompleksowej opłaty za tę usługę, podobnie jak jej organizacji, regulują przepisy ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, to jeden ze składników tej opłaty, tj. opłata za przyjęcie ścieków do oczyszczenia, stanowiąca przedmiot niniejszego postępowania, ustalany jest przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne na podstawie przepisów ustawy *o zbiorowym zaopatrzeniu* (...).

Z powyższego wynika, że zagrożenie naruszenia interesu publicznego na lokalnym rynku oczyszczania ścieków na terenie Gminy Prochowice wymagało podjęcia działań przez Prezesa UOKiK w postaci przeprowadzenia postępowania antymonopolowego przeciwko HEMIS BIS w oparciu o przepisy ustawy *o ochronie* (...).

2. Rynek właściwy

Ponieważ zachowania uczestnika postępowania zachodzą w strukturze rynkowej, istotne znaczenie ma określenie rynku właściwego w niniejszej sprawie, czyli – zgodnie z art.4 pkt 8 ustawy *o ochronie* (...) – rynku towarów, *który ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakoś są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku,(...) panują zbliżone warunki konkurencji preferencje konsumentów.*

Mówiąc o rynku właściwym, określa się rynek w ujęciu produktowym i geograficznym. Rynek w znaczeniu przedmiotowym odnosi się do towarów w rozumieniu art. 4 pkt 6 ustawy antymonopolowej (m.in. rzeczy, usługi). Natomiast rynek w ujęciu geograficznym odnosi się do obszaru, na jakim te towary są oferowane.

W niniejszej sprawie rynkiem produktowym są **usługi oczyszczania ścieków**. W skład tego rynku wchodzi usługi oczyszczania ścieków odprowadzanych siecią kanalizacyjną oraz usługi oczyszczania ścieków dowożonych do oczyszczalni wozami asenizacyjnymi.

Z uwagi na technologię w zakresie odbioru i oczyszczania ścieków rynek w aspekcie geograficznym jest ograniczony do obszaru, z którego te ścieki są odprowadzane za pośrednictwem sieci kanalizacyjnej, bądź odbierane wozami asenizacyjnymi i dostarczane do gminnej oczyszczalni ścieków znajdującej się w zarządzie uczestnika postępowania. W rozpatrywanej sprawie ścieki do oczyszczalni doprowadzane są głównie z obszaru Miasta i Gminy Prochowice, a tylko w śladowych ilościach z gmin ościennych.

Zatem **rynkem właściwym w niniejszej sprawie jest lokalny rynek oczyszczania ścieków na terenie Miasta i Gminy Prochowice.**

3. Ustalenie pozycji rynkowej uczestnika na rynku właściwym

Art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów definiuje pozycję dominującą jako pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

W sprawie będącej przedmiotem niniejszego postępowania ustalono, że uczestnik zajmuje pozycję monopolistyczną na lokalnym rynku oczyszczania ścieków obejmującym obszar Miasta i Gminy Prochowice. Pozycja Spółki wynika z braku konkurencji na wyżej zakreślonym rynku właściwym. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty lokalnej w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. 2001 Nr 142, poz. 1591 ze zm.) należy do zadań własnych gminy. Zgodnie zaś z treścią art. 9 ust. 1 tejże ustawy w celu wykonywania zadań gmina może tworzyć jednostki organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi. Gmina Prochowice zadania w ww. zakresie powierzyła Spółce, a odbyło się to w wyniku rozstrzygnięcia przetargu nieograniczonego na wykonanie zamówienia publicznego pod nazwą: „Obsługa i eksploatacja w ramach dzierżawy stacji uzdatniania wody, oczyszczalni ścieków, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z przyłączami.”

W związku z powyższym Spółka HEMIZ-BIS zarządza jedyną na terenie Gminy Prochowice oczyszczalnią ścieków, więc jest jedynym przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym, oferującym usługi w zakresie odbioru i oczyszczania ścieków. Spółka posiada w związku z tym na rynku właściwym siłę ekonomiczną, przy użyciu której może zapobiegać nie tylko efektywnej konkurencji, ale i działać w dużym stopniu niezależnie od zachowania swych kontrahentów, a w szczególności eksploatować swoją pozycję rynkową ich kosztem.

4. Przesłanki praktyki

Do stwierdzenia stosowania przez Spółkę praktyki ograniczającej konkurencję określonej w art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy antymonopolowej muszą być spełnione łącznie trzy przesłanki :

- 1) posiadanie przez przedsiębiorcę pozycji dominującej,
- 2) narzucenie cen z racji posiadanej siły rynkowej,
- 3) nieuczciwy charakter narzuconych cen w wyniku obciążenia grupy dostawców ścieków nie posiadających sieci kanalizacyjnej częścią kosztów związanych z jej utrzymaniem i eksploatacją.

Ad 1)

Jak stwierdzono wyżej, HEMIZ-BIS Sp. z o.o. posiada pozycję dominującą na lokalnym rynku oczyszczania ścieków na terenie Miasta i Gminy Prochowice. Tym samym **pierwsza przesłanka praktyki z art. 8 ust 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej została spełniona.**

Posiadanie pozycji dominującej samo przez się nie narusza prawa. Narusza prawo dopiero jej nadużywanie, przejawiające się w stosowaniu zakazanych praktyk ograniczających konkurencję. Nie wszystkie jednak zachowania przedsiębiorcy posiadającego pozycję dominującą mają postać takich praktyk, a tylko takie, które naruszają przepisy ustawy antymonopolowej.

Ad 2)

Narzucanie cen – w przypadku praktyki określonej w art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy antymonopolowej - musi mieć charakter przymusowy, wymuszony przez podmiot dominujący posiadający siłę rynkową. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ustala – zgodnie z powołanymi powyżej przepisami wodnymi, tj. ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* oraz z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2002 r. *w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzanie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków* – taryfy zawierające wysokość przedmiotowych opłat, które po zatwierdzeniu w drodze uchwały rady gminy obowiązują wszystkich odbiorców wody i dostawców ścieków na terenie działania przedsiębiorstwa.

W świetle wyżej cytowanych przepisów zmiany wysokości opłat za dostawę wody i odprowadzanie ścieków dla gospodarstw domowych nie są negocjonowane z odbiorcami usług wodociągowo-kanalizacyjnych. Organem regulacyjnym, który ma wyrażać interesy odbiorców i przeciwdziałać kształtowaniu cen ponad koszty uzasadnione, zgodnie z przepisami ustawy *o zbiorowym (...)* jest rada gminy. Odbiorcy usług w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków nie mają żadnego wpływu na ostateczny poziom cen zawartych w taryfie dla wody i ścieków. Tym samym ceny dostawy wody i odbioru ścieków w prowadzonym postępowaniu zostały narzucone klientom Spółki.

Należy więc uznać, iż **została spełniona druga przesłanka art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy antymonopolowej** tj. narzucenie przez uczestnika postępowania cen ze wodę i ścieki z racji posiadanej siły rynkowej.

Ad 3)

Jeżeli chodzi o trzecią przesłankę hipotezy art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy antymonopolowej tj. pobieranie cen nieuczciwych w wyniku obciążenia grupy dostawców ścieków nie posiadających sieci kanalizacyjnej częścią kosztów związanych z jej utrzymaniem i eksploatacją, to w pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż naruszenie przepisów czy procedur wynikających z przepisów ustawy *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę* [...] samo w sobie nie stanowi praktyki ograniczającej konkurencję, jeżeli skutkiem tego zastosowane w taryfie ceny nie mają charakteru cen nieuczciwych. Ponadto *Prezes Urzędu nie jest organem kontroli cen, nie jest więc jego zadaniem wpływanie na wewnętrzną politykę cenową przedsiębiorców. Ingerencja z jego strony dotyczy wyłącznie cen, jakie stosowane są przez przedsiębiorców dominujących na rynku, jako wyraz nadużywania przez nich władzy rynkowej ze szkodą dla konsumentów i kontrahentów, oraz ma na celu zapewnienie otwartości rynku* (Elżbieta Modzelewska-Wąchal, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Twigger, Warszawa 2002, s. 104).

Cena nieuczciwa to taka, która umożliwia przedsiębiorcy, który zmonopolizował lub zdominował rynek, osiągnięcie korzyści o wiele większych, niżby udało mu się uzyskać w warunkach rynku konkurencyjnego. Warto przy tym zaznaczyć, iż zakaz opisany w art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy *o ochronie (...)* obejmuje bezpośrednie lub pośrednie narzucanie nieuczciwych cen, **w tym** cen nadmiernie wygórowanych albo rażąco niskich.

Ceny nadmiernie wygórowane oraz rażąco niskie stanowią zatem szczególne przypadki cen nieuczciwych, ale nie są to jedyne ich przypadki.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 maja 2004 r. (Sygn. akt. III SK 50/04) wyraził stanowisko, iż: *Wykładnia art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy antymonopolowej uwzględniająca cel tej ustawy i cały kontekst normatywny tego przepisu prowadzi do wniosku, że pojęcie „nieuczciwa cena” może być odniesione także do przypadku, w którym przedsiębiorca, kalkulując cenę, uwzględnia koszt, który nie został przez niego poniesiony w związku ze sprzedażą towaru lub świadczeniem usługi na rzecz konkretnego kontrahenta, przy czym nie ma w tym przypadku znaczenia, czy w taki sposób skalkulowana cena jest „nadmiernie wygórowana”, wystarczy że jest nieuczciwa.*

Mając na uwadze powyższe, można stwierdzić, iż ceną nieuczciwą dla odbiorców danej usługi może być również cena zawierająca koszty usługi, z której odbiorcy nie korzystają, a pomimo tego są nimi obciążani przez dominującego przedsiębiorcę. I taki przypadek nieuczciwej ceny występuje właśnie w rozpatrywanej sprawie.

Sam fakt wyodrębnienia w roku 2004 z grupy gospodarstw domowych odbiorców nie posiadających kanalizacji oraz podwyższenie cen odbioru ścieków od tej grupy z 2,62 zł na 4,54 zł nie daje domniemania, że cena jest nieuczciwa. Ponadto uciążliwość wynikająca z podwyższenia ceny również nie stanowi kryterium dla uznania ceny za nieuczciwą. Każdy przedsiębiorca ma bowiem prawo do żądania ceny, która pokryje uzasadnione koszty i przyniesie przeciętny zysk. Zapłata ceny może być, w subiektywnym odczuciu kontrahenta, który ją płaci, z zasady uciążliwa, co nie oznacza jednak, że nie jest zgodna z zasadami uczciwej i ekwiwalentnej wymiany.

Wprawdzie ustawa antymonopolowa nie wprowadza żadnych jednoznacznych kryteriów jakościowych, pozwalających na dokonywanie oceny, czy dane warunki są uczciwe czy nieuczciwe. W odniesieniu do warunków cenowych w umowach pojęcie warunku nieuczciwego wymienionego w omawianym przepisie przybliżyć mają ceny nadmiernie wygórowane i rażąco niskie; jednakże również te określenia nie są precyzyjne. W związku z powyższym ocena, czy dane warunki są nieuczciwe należy do orzecznictwa. W praktyce ocena ta dokonywana być winna na podstawie wyważenia interesów stron umowy z uwzględnieniem zasady ekwiwalentności świadczeń, na tle celów ustawy antymonopolowej wyrażonych w art. 1.

W przypadku, gdy przedmiotem analizy są zachowania przedsiębiorcy reprezentującego stronę podaźową rynku - a zatem sprzedającego - za cenę nieuczciwą należy uznać cenę, która narusza zasadę ekwiwalentności świadczeń uczestników umowy, tj. ustaloną na poziomie znacznie przekraczającym wartość ekonomiczną oferowanego towaru lub usługi. Wartość ekonomiczna towaru to z kolei suma poniesionych uzasadnionych kosztów własnych wytworzenia, kosztów sprzedaży i uzasadnionego zysku.

W niniejszej sprawie dostawcy ścieków, którzy nie są przyłączeni do miejskiej sieci kanalizacyjnej, a więc z niej nie korzystają, nie powinni ponosić kosztów związanych z jej utrzymaniem i eksploatacją. Przyjęcie we wnioskach taryfowych na lata 2004 i 2005 do kalkulacji ceny ścieków dla grupy nieskanalizowanych gospodarstw domowych całkowitych kosztów związanych z działalnością w Spółki w zakresie odprowadzania ścieków jest narzuceniem cen nieuczciwych. Część kosztów przypadającą na tę grupę zwiększono o 50% z uwagi na zwiększone koszty oczyszczenia ścieków dostarczonych

wozem asenizacyjnym, nie pomniejszając ich jednakże o część kosztów związanych z utrzymaniem i eksploatacją sieci kanalizacyjnej. Tym samym cena odbioru 1m³ ścieków dla tej grupy, zawiera w sobie część kosztów nie dotyczących tej grupy odbiorców usług Spółki, tj. kosztów utrzymania sieci kanalizacyjnej. Alokacja kosztów według grup odbiorców została zatem przez HEMIS BIS w tym zakresie przeprowadzona niewłaściwie. Gdyby Spółka uwzględniła ten fakt w swoich kalkulacjach, poziom niezbędnych przychodów ustalony w ww. wnioskach taryfowych byłby niższy w tej grupie dostawców ścieków o kwotę stanowiącą część tych kosztów, którą niesłusznie przypisano dostawcom ścieków nie podłączonym do sieci kanalizacyjnej, a także o odpowiedni procent zakładanego zysku. W związku z powyższym cena odbioru 1m³ ścieków dostarczonych wozem asenizacyjnym byłaby odpowiednio niższa od tej, którą ustalono we wnioskach taryfowych. Nie jest jednak zadaniem Prezesa Urzędu wskazanie, jakiego rzędu miałyby być ta obniżka.

Z tego powodu, zdaniem Prezesa Urzędu, ceny odbioru ścieków od grupy nieskanalizowanych gospodarstw domowych zawarte w taryfach na lata 2004 i 2005 nie odpowiadają wartości ekonomicznej usługi odbioru 1m³ ścieków w tej grupie dostawców ścieków. Ponadto, nasuwa się wniosek, iż w wyniku obciążenia nieskanalizowanych dostawców ścieków częścią kosztów, które w całości powinny być rozliczone na grupę skanalizowanych dostawców ścieków, doszło do subsydiowania skrośnego tych drugich przez pierwszych, co jest również praktyką zakazaną przez art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy antymonopolowej.

Biorąc pod uwagę wyżej wymienione okoliczności, a także przeprowadzoną analizę sposobu kształtowania ceny za odbiór ścieków, należy uznać, iż została spełniona trzecia przesłanka wymieniona w art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy antymonopolowej, tj. nieuczciwy charakter ceny za odbiór ścieków dowożonych wozem asenizacyjnym.

W świetle przedstawionych wyżej faktów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, że zostały spełnione łącznie wszystkie przesłanki wymagane dla zakwalifikowania działań Przedsiębiorstwa Komunalnego HEMIZ-BIS Sp. z o.o. jako praktyki ograniczającej konkurencję określonej w art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy antymonopolowej.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

IV

Zgodnie z art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, jeżeli przedsiębiorca dopuścił się naruszenia zakazu, określonego w art. 8 ustawy *o ochronie(...)*, organ antymonopolowy może nałożyć w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Nałożenie kary należy traktować jako podkreślenie naganności takich praktyk, które zakłócają swobodę konkurencji uczestników rynku zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Miasta i Gminy Prochowice.

Ustalając wysokość kary pieniężnej w decyzjach stwierdzających naruszenie zakazów określonych w art.8 ustawy *o ochronie (...)* Prezes Urzędu uwzględnia wagę naruszenia konkurencji, rozmiar rynku dotkniętego skutkami stosowanej praktyki ograniczającej konkurencję, czas trwania praktyki, jak również zaistniałe okoliczności łagodzące i obciążające. Powyższe czynniki stanowią ocenę antykonkurencyjnego zachowania i mają wpływ na ustaloną wysokość kary pieniężnej.

W przedmiotowej sprawie działania Spółki naruszają interes publiczny, gdyż wywierają negatywne skutki na lokalnym rynku oczyszczania ścieków. Mają one charakter eksploatacyjny, gdyż ich źródło tkwi w pozycji zajmowanej przez Spółkę na rynku właściwym, a ich skutkami dotknięci są dostawcy ścieków, którzy zmuszeni są do partycypacji w kosztach utrzymania i eksploatacji sieci kanalizacyjnej, do której nie są przyłączeni. Stwierdzona praktyka stosowana była od dnia 26 czerwca 2004r., kiedy taryfa dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków weszła w życie w trybie art. 24 ust. 8 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu (...).

Niemniej jednak przy ustalaniu wysokości kary wzięto także pod uwagę okoliczność łagodzącą - mianowicie fakt, iż Spółka naruszyła przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów po raz pierwszy. Ponadto stwierdzona praktyka ma ograniczony terytorialnie zasięg oddziaływania i niewielki wpływ na rynek, na którym nie doprowadziła do nieodwracalnych skutków.

Dlatego też Prezes Urzędu uznał, że należy nałożyć karę pieniężną w wysokości, **17.450 zł** (słownie złotych: siedemnaście tysięcy czterysta pięćdziesiąt).

W ocenie Prezesa Urzędu kara pieniężna w wymienionej wysokości spełnia zarówno rolę represyjną za naruszenie przepisów o ochronie konkurencji, jak i prewencyjną, tj. ma zapobiegać podejmowaniu podobnych działań w przyszłości.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w punkcie II sentencji decyzji.

Stosownie do art. 105 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów — karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa

51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Zgodnie z treścią art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu.

Z up. Prezesa UOKiK
Dyrektor Delegatury UOKiK we Wrocławiu
Zbigniew Jurczyk

Otrzymuje:

Przedsiębiorstwo Komunalne
Hemiz-Bis Sp. z o.o.
ul. Jagiellońska 32
59-230 Prochowice